

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ЛУГАНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

В. о. ректора,

голова Приймальної комісії

Микола ЮДОВ

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 026 СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ЗА ОСВІТНІМ СТУПЕНЕМ МАГІСТР
на основі освітнього ступеня бакалавра, магістра
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА: ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво (код і напрям підготовки)
Освітній рівень	другий (магістерський) (назва освітнього рівня)
На базі	першого (бакалаврського) освітнього рівня
Нормативний термін навчання	1 рік 4 місяця (років, місяців)

Київ
2024

Зміст

Зміст.	2
Пояснювальна записка.	3
Зміст програми.	4
Теоретична частина.	5
Практична частина.	10
Критерії оцінювання.	11
Рекомендована література.	13

Пояснювальна записка

Мета фахового іспиту – виявлення рівня базових знань і вмінь вступників, які необхідні для опанування ними програм підготовки за освітнім ступенем магістра із спеціальності 026 Сценічне мистецтво освітньої програми «Театральне мистецтво».

Підготовка фахівця за освітнім ступенем магістра освітньої програми «Театральне мистецтво» здійснюється на базі першого (бакалаврського) освітнього рівня.

Для забезпечення ефективності реалізації завдань освітньої та професійної підготовки, що визначені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці, до вступників ставляться вимоги щодо їх професійних здібностей та підготовленості у вигляді системи знань, умінь і навичок, визначених програмою першого (бакалаврського) освітнього рівня за напрямом підготовки 026 Сценічне мистецтво.

Програма відповідає функціям, для виконання яких має бути підготовлений бакалавр або спеціаліст з означеної спеціальності.

Завданням вступного іспиту є оцінювання глибини теоретичної і практичної фахової підготовки вступників.

Порядок проведення іспиту визначається Правилами прийому до Луганської державної академії культури і мистецтв (ЛДАКМ).

Зміст програми

Програма фахового іспиту охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимогу до знань особи, що бажає навчатись у Луганській державній академії культури і мистецтв з метою одержання освітнього ступеня магістра за освітньою програмою «Театральне мистецтво».

Програму розроблено у відповідності до освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра в галузі театрального мистецтва.

Програма складена для перевірки теоретичних знань і практичних навичок студентів.

Фаховий іспит передбачає опитування, яке складається з трьох питань – двох теоретичних і одного практичного. Відповідаючи на питання, вступник повинен дати усну розгорнуту відповідь на два запропоновані теоретичні питання, підкріпити теоретичні положення певними прикладами або проілюструвати теоретичне положення у практичному його втіленні. Третє питання – практичне, передбачає оцінку вмінь і практичних режисерських та акторських навичок вступника, завдяки презентації вступником власного режисерського задуму і сценарного плану будь-якого театралізованого заходу за вибором вступника та розкриття методики створення образу у виставі.

Теоретична частина.

Орієнтовні питання

1. Назвіть провідних театральних режисерів ХХ століття і особливості їх творчості.
2. Поясніть функцію режисера, як автора художнього сценічного твору. Перелічіть режисерський інструментарій.
3. Охарактеризуйте специфічні особливості театального мистецтва.
4. Охарактеризуйте основні тенденції розвитку українського театального мистецтва на сучасному етапі.
5. Поясніть використання режисерсько-експериментаторських надбань Л. Курбаса в сучасній режисурі.
6. Визначить роль та значення ідейно-тематичного аналізу драматургії сценічного твору у процесі створення режисерського рішення та його втіленні.
7. Охарактеризуйте режисерський і акторський етюд, як провідний засіб у вихованні необхідних якостей майбутнього митця. Назвіть головні відмінності акторського і режисерського етюдів та основні вимоги до них.
8. Поясніть принципи епічного театру Б. Брехта.
9. Розкрийте актуальні проблеми режисерського і акторського тренінгу в системі виховання і набуття практичних навичок майбутніх митців.
10. Розкрийте значення просторового рішення режисерського задуму та його роль у реалізації головної режисерської ідеї.
11. Охарактеризуйте види мізансценування в художньому сценічному творі.
12. Поясніть значення роботи над створенням «зримої» пісні, байки, документу, вірша тощо і її значення у процесі виховання професійної компетенції майбутнього режисера.

13. Розкрийте значення художнього образу, як необхідної умови втілення режисерського задуму. Назвіть різноманітні прийоми створення образного рішення.
14. Поясніть, що таке образно-емоційне бачення майбутнього сценічного твору та його значення для створення режисерського задуму. Наведіть приклад створення режисерського задуму певного сценічного твору та обґрунтуйте його доцільність.
15. Розкрийте значення репетиції, як основної форми підготовки сценічного твору. Поясніть роль режисера у проведенні репетиції як організатора, постановника, педагога-вихователя.
16. Перелічіть прийоми використання документального матеріалу в публіцистичних виставах і поясніть особливості театралізації документу.
17. Назвіть принципи створення зонгів в сценічному творі.
18. Розкрийте поняття: атмосфера і темпоритм сценічного твору, поясніть їх взаємозалежність і шляхи створення.
19. Поясніть принципи створення важливих художньо-образних засобів виразу постановки через використання метафор, гіпербол, алегорій тощо.
20. Обґрунтуйте твердження: глядач – безпосередній учасник сценічного твору, назвіть принципи активізації глядача.
21. Поясніть значення художньої цілісності сценічного твору та шляхи її створення й досягнення.
22. Розкрийте специфіку роботи режисера над постановкою народних обрядів, ритуалів і введення їх у яскраву сценічну дію.
23. Наведіть приклади використання інноваційних прийомів режисури. Розкрийте значення відчуття видовищності режисера-постановника, його світогляду і знань інших видів мистецтв.
24. Розкрийте роботу режисера-постановника над створенням масових сцен і особливості їх режисури.

25. Обґрунтуйте твердження: режисер-постановник – організатор творчої групи по підготовці сценічного художнього твору.
26. Розкрийте сутність роботи режисера з художньо-постановочною частиною в процесі підготовки сценічного художнього твору.
27. Поясніть синтетичну природу театру.
28. Розкрийте значення режисерського і акторського тренінгу для розвитку образного бачення, творчої фантазії майбутнього митця.
29. Поясніть значення режисерської партитури і особливості її створення, як необхідної умови чіткої організації творчого репетиційного процесу.
30. Поясніть, що таке режисерський задум театралізованої художньо-публіцистичної вистави і роль вивчення режисером конкретного документального матеріалу до теми та особливості роботи з реальними героями.
31. Визначить особливості роботи режисера з дітьми різного віку при створенні яскравої дитячої вистави.
32. Поясніть особливості створення вистав для дітей та специфіку введення в сценічному творі розвиваючих ігрових елементів.
33. Розкрийте роль прогонних, монтувальних і генеральних репетицій, їх цілі та задачі, як перевірку досягнення цілісності сценічного твору.
34. Перелічіть різноманітні режисерські прийоми по визначенню зміни місця дії, часу тощо, і їх використання в сценічному творі.
35. Визначте роль словесної дії у акторському мистецтві.
36. Поясніть роль використання яскравого ілюстрованого підтексту і створення кінострічки бачення, як необхідної умови реалізації виразної словесної дії.
37. Охарактеризуйте малі форми в сценічному мистецтві і їх жанри та вимоги до втілення, вирішення зовнішньої форми, яскравої видовищності.

38. Розкрийте особливості акторської майстерності по створенню сценічних образів і здатність актора до трансформації і імпровізації.
39. Розкрийте поняття акторської техніки і вміння її використання в процесі створення сценічних образів в різних театральних жанрах.
40. Поясніть особливості використання гриму при створенні яскравих сценічних образів з урахування жанру і прив'язки, де відбувається дія та певних часових умов (ранок, день тощо). Наведіть приклади з власного творчого досвіду.
41. Охарактеризуйте особливості художнього оформлення сценічних творів і використання різноманітних прийомів, що допомагають яскравому втіленню режисерського задуму.
42. Визначте роль музичного оформлення при створенні художнього сценічного твору. Поясніть специфіку роботи режисера з композитором або звукорежисером по створенню музичного оформлення.
43. Поясніть специфіку створення необхідної сценічної атмосфери за допомогою музичного і шумового оформлення та поєднання виконавської майстерності з музикою.
44. Охарактеризуйте використання новітніх технічних засобів для створення прийомів видовищності і визначить їх вплив на емоційне сприйняття заходу глядачем.
45. Поясніть використання різноманітних видів режисерських ходів, їх значення і доцільність у різних жанрах режисури.
46. Розкрийте методику роботи режисера з виконавцями різних видів мистецтв і різних вікових груп по залученню їх до власного режисерського задуму та його втіленню.

47. Визначте роль і значення синтезу мистецтв та різноманітних жанрів художньої творчості в створенні яскравого художнього сценічного твору.
48. Визначте чим відрізняється робота актора над створенням характеру і характерності.
49. Поясніть роль психофізичних пристосувань ,їх значення у роботі з партнером.
50. Поясніть як впливає на створення образу визначене актором і режисером «Зерно ролі»
51. Поясніть чому надзвдання і наскрізна дія ролі є її активними двигунами.
52. Поясніть в чому різниця характеристики ролі від її роману життя.
53. Поясніть як впливає на створення образу визначене актором і режисером досье ролі.
54. Поясніть в чому проявляються властивості художньої індивідуальності актора, режисера.

Практична частина

Завдання:

- 1) розробити презентацію власного режисерського задуму художнього сценічного твору та розкрити методику створення образу у виставі за власним вибором;
- 2) надати реферат обсягом 15-18 сторінок за орієнтовною темою майбутньої магістерської роботи. В роботі необхідно сформулювати її мету, завдання, об'єкт, предмет та актуальність теми дослідження, визначити теоретичну та методологічну базу. Структура реферату повинна включати вступ, розділи основної частини, висновки, список використаних джерел і, при наявності, додатки. Список використаних джерел оформлюється відповідно до чинних вимог.

Критерії оцінювання

Рівень знань і практичних навичок вступників оцінюється приймальною комісією за результатами фахового іспиту. Екзаменаційний білет містить 3 запитання.

Питання зорієнтовані на виявлення знань, вмінь і навичок щодо особливостей та принципів діяльності у галузі театрального мистецтва.

185–200 балів – заслуговує вступник, відповідь якого відрізняється рівнем творчого, самостійного і критичного мислення, глибиною та міцністю знань нормативного матеріалу, вмінням вільно, логічно та послідовно викладати матеріал, здатністю узагальнювати та інтерпретувати відповідь. Вступник має досить розвинуту професійну підготовку і стабільно закріплені навички з режисури, теоретичні знання бездоганно використовує у практичній режисерській діяльності; досконало володіє усіма елементами режисерської діяльності, вмінням складати режисерський задум та його елементи; на високому рівні розвинуті такі якості як уява, фантазія, образне метафоричне мислення; вільно володіє професійною термінологією.

165–184 бала – заслуговує вступник, відповідь якого відрізняється достатнім рівнем самостійного і критичного мислення, міцністю знань нормативного матеріалу, вмінням вільно, логічно та послідовно викладати матеріал, здатністю узагальнювати і інтерпретувати відповідь. Вступник має досить розвинуту професійну підготовку і стабільно закріплені навички з режисури естради та масових свят, добре викладає теоретичний матеріал; розвинуті творча уява і фантазія, образне метафоричне мислення, хоча цей потенціал не зовсім реалізовується в практичній підготовці. Досить вдало демонструє здатність щодо створення власного режисерського задуму театралізованого заходу. Добре володіє професійною термінологією.

124–164 бала – заслуговує вступник, відповідь якого відрізняється не достатнім рівнем самостійного і критичного мислення, знаннями низькому рівні, не вмінням вільно, логічно, послідовно викладати матеріал та

узагальнювати і інтерпретувати відповідь. Вступник має задовільну практичну підготовку і всі необхідні початкові навички з режисерської майстерності; теоретичні знання на задовільному рівні; відсутній творчий підхід; незначні результати застосування вступником своєї творчої уяви і фантазії; не достатньо розвинутий зв'язок всіх елементів режисури. Невпевнено володіє професійною термінологією.

100–123 бала – заслуговує вступник, у якого у відповіді відсутні: знання нормативного матеріалу, також відсутній рівень самостійного та критичного мислення, низькій рівень викладання матеріалу та здатності узагальнювати і інтерпретувати відповідь. Вступник має незадовільний рівень теоретичної і практичної підготовки з режисури, не виконав практичне завдання, режисерська підготовка знаходиться в зародковому стані, а творча уява і фантазія, образне мислення не розвинуті. Не володіє професійною термінологією.

Рекомендована література.

Основна

1. Деркач С.М. Становлення масових свят та видовищ як жанру мистецтва в Україні. – К. : КНУКІМ, 1998.
2. Деркач С.М. Сценарно-режисерські основи театралізованих масових заходів. – К. : КНУКІМ, 1998.
3. Зайцев В.П. Режисура естради та масових видовищ: навч. посібник. – К. : Дакор, 2003.
4. Клековкін О. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів: навч. посібник. – К. : Київський державний інститут театального мистецтва ім. Карпенко-Карого, 2001.
5. Корифеї українського театру. Зб. статей. – К. : Мистецтво, 1982.
6. Корниєнко Н.Н. Лесь Курбас и художники // Советские художники театра и кино : Сб.статей. – Л. : Искусство, 1978.
7. Корнієнко Н. М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. – К. : Мистецтво, 1998.
8. Лановик М.Б., Лановик З.Б. Усна народна творчість: підручник. – К. : Знання-прес, 2001.
9. Лесь Курбас. Філософія театру. – К. : Мистецтво, 2001.
10. Лесь Курбас: Статті и воспоминания о Лесе Курбасе. Литературное наследие. /Сост. М.Г.Лабинский, Л.С. Танюк, вступ. ст. Н.Б.Кузьякиной. – М. : Искусство, 1988
11. Неллі В.О. Про режисуру. – К., Мистецтво, 1977
12. Обертинська А.П. Історія масових свят: навч. посібник. – К. : НМК ВО, 1999.
13. Обертинська А.П. Основи теорії драми та сценарної майстерності: навч. посібник. – К. : КДАКККіМ, 1999.
14. Обертинська А.П., Голубцова Л.Ф. Основи режисури масових вистав та свят. – К., ДАКККіМ, 2002.

15. Ремез О. Мізансцена – мова режисера. – К., Мистецтво, 1970
16. Шарварко Б.Г. Режисура театралізованого масового дійства: Навчально-методичний посібник. – К. : ДАКККіМ, 2004.

Додаткова

1. Вериківська М.І. Становлення української радянської сценографії. – К. : Мистецтво, 1981.
2. Воропай О. Звичаї нашого народу. – Харків, Фоліо, 2005.
3. Деркач С.М. Особливості режисури традиційного народного масового свята «Масляна». – К. : КНУКІМ, 1998.
4. Іваницький А.І. Українська народна музична творчість: посібник. – К.: Вища школа, 1990.
5. Килимник С. Т. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні. Кн 1-3. – К. : Мистецтво, 1994.
6. Коломієць Р.П. Театр Саксаганського і Карпенка-Карого. – К. : Мистецтво, 1984.
7. Курочкін О.В. Новорічні свята українців. Традиції і сучасність. – К. : Вища школа, 1978.
8. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство. Американський досвід / Переклад з англ. За ред. Безгіна. – К. : Мистецтво, 2000.
9. Митці України: Енциклопедичний довідник. – К. : Вища школа, 1992.
10. Паві П. Словник театру: Пер. с фр. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006.
11. Поплавський М.М. Шоу-бізнес: теорія, історія, практика: Підручник. – К. : КНУКІМ, 2001.
12. Скуратівський В.Л. Свят вечір. – К. : Перлина, 1994.
13. Соловей Є. Цар Едіп у Києві // Всесвіт. – 1998. – №12.

14. Спогади про Миколу Садовського. Зб. статей. – К. : Мистецтво, 1981.
15. У Києві просто неба «Цар Едіп» // Бюлетень ЮНЕСКО. – 1998. – Вип.4.

Розглянуто на засіданні Приймальної комісії Луганської державної академії культури і мистецтв 28 березня 2024 р., протокол № 3.